

Universitätsbibliothek Paderborn

Ars Semper Gavdendi

Demonstrata Ex Sola Consideratione Divinae Providentiae Et Per
Adventvales Conciones

Laetitiae Perfectae Artificivm In Conscientiae Recta Efformatione
inuentum, & per Adventvales Conciones expositum ac demonstratum

Sarasa, Alfonsus Antonius de

Antverpiae, 1667

§. II. Adeat autem hunc thronum magnâ cum fiduciâ: gratiam enim
offensus Deus poenitenti vltro offert, eamque se daturum jurejurando
pollicetur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11367

*& miseri-
cordiam
tuplex pe-
cat.*

Hoc si ita est, quid ultra dubitandum est? Adeamus ergo, ex Apostoli consilio, cum fiduciâ thronum gratiæ, qui judicantis & offensi Dei tribunal meritò exhorrescimus. A Deo si fugimus, confugiamus ad Deum: & ab offenso Numine ad misericordiarum Patrem prouocemus. Eamus, inquam, cum fiduciâ, sed ut reos decet, & sententiâ Conscientiæ in primo tribunali condemnatos. Pœnitentis habitum, & compositionem, de gratiâ consequendâ non desperantis rei, præscribit David. *Venite, in-* Psal. 94.
quit, adoremus, dñe procidamus, dñe ploremus ante Dominum qui fe- v. 6.7.
cit nos; quia ipse est Dominus Deus noster, dñe nos populus pascae eius, dñe oves manus eius. Non itaque desperemus: peccauimus fateor; Deus est quem offendimus: sed ipse est Dominus, qui est Deus noster; qui nec perdere vult figmentum quod creavit; nec perire quemquam de populo, quem redemit Sanguis Dei.

§. II.

*Adeat autem peccator thronum gratiæ magnâ cum fi-
duciâ; gratiam enim offensus Deus pœnitenti
ultrò offert, eamque se daturum jure-
jurando pollicetur.*

*Deus pro-
nior est ad
gratiæ
sceleribus
faciendam
quæ ad
eum acci-
piendam
peccator.*

AUget profectò deprecandi fiduciam, quòd non tantùm, *Ad-
uocatum habeamus apud Patrem Iesum Christum justum, qui
causam nostram agat, & teste Apostolo, etiam interpellat pro
nobis;* sed quòd Patris ipsius, quantumcumque offensi, tam pium benignumque sit ingenium, ut peccatoris misericordiâ moueat, quasi si infelicitatis tantæ eius quidquam interesset, hominisque, scelerum rei, miseriis indoleret. Hoc est, quod D. Augustinus, ad tantam gratiæ criminum consequendæ fiduciam, mortales excitat. *Nemo, inquit, de Dei pietate diffidat: quoniam
maior est eius misericordia quam nostra miseria;* dñe quisquis ad eam toto corde clamauerit, exaudiens illum, quoniam misericors est. Audi nunc quæ subjicit, digna magno Augustino, non nisi magna de immenso Deo depraedicante. *Tardius siquidem, inquit, ei videtur
peccatori*

6.

Ad Rom.
8.v.34.D. Aug.
de Spic. &
litt.

peccatori veniam dare, quād ipsi peccatori accipere. Sic enim festinat
absoluere reum à tormento Conscientia suæ, quasi plus eum cruciet,
passio miseri, quād ipsum miserum compassio sui. O verè Patrem
misericordiarum, fontem gratiæ! quam dum peccatoris peruer-
sus præpeddit, ipse tuus tibi genius exprimit, & natura commen-
dat. Quis vultum tam benigni Patris exhorrescat, nisi cui adhuc
collibitum est tam bonum Patrem aspernari?

7. Libet tamen (& verò quid dici potest in hoc rerum statu ju-
cundius?) libet inquam, tam pium Dei ad misericordiam pec-
catori præstandam proni genium, non ex alterius hominis hu-
manæ sorti fortè abbländientis, sed ex ipsius Dei id de se testan-
tis, & jurejurando confirmantis ore intelligere. Adeste ergo pollicetur
Deus gra-
tiam pœni-
tenti, &
promissiō
iuramento
confirmat.
quōquot estis orbe toto peccatores; non tantū quos vnicum
crimen grauat, sed & quos vetera tenent scelera, inueteratum
que Dei odium & despectus immanis, in omnem abripuère in-
tolentiam. Vos, inquam, quos longa per totam anteactam vitam
contracta mala, in vltimam salutis consequendæ desperationem
adegere. Vos denique, qui sub peccatorum sordibus computrui-
stis hactenùs, & cauteriatæ Conscientiæ ulceribus contabescitis:
aures erigite, audire non me, sed Ezechieli Prophetæ mandata
consolationis plenissima, quæ ad Israëliticum populum deferat,
dantem Deum. Immarcescebat sceleribus suis Israël; tantaque
sibi videbatur implexus perfidiæ suæ immanitate, vt de veniâ si-
bi à Deo impetranda spem omnem deponeret, neque quidquam
nisi perniciem vltimam expectaret. Indoluit profectò populi mi-
seriis, ejusque indolentia quasi ingemuit pius Deus. Malo ita-
que, ne serpat longius, medicinam facturus, animosque abjectos
erecturus, Ezechiel cum his mandatis ablegat. *Tu ergo fili
hominis dic ad domum Israël. Sic locuti estis dicentes; iniuriantes
nostra, dicit peccata nostra super nos sunt, dicit in ipsis nos tabescimus.
Quomodo ergo viuere poterimus? Hæc quidem vos, pro ingenio
vestro languide & abjecte. Audiant nunc me, pro meo genio lo-
quentem Deum. Dic ad eos. Viuo ego dicit Dominus Deus, nolo mor-
tem impij, sed ut conuertatur impius à viâ suâ, dicit viuat. Conuerti-
mini, conuertimini à vijs vestris pessimis; dicit quare moriemini Do-
minus Israël?.... Impietas impij non nocebit ei, in quacumque die
conuersus fuerit ab iniuriate suâ.... Si dixeris impio, morte morie-
ris, dicit egerit pœnitentiam à peccato suo vita viuet dicit non
mori-*

Ezech. 33.
v. 10.

v. 11.

v. 12.

v. 14.

morietur. Omnia peccata eius que peccauit, non imputabuntur ei; v. 16.
judicium & justitiam fecit, vitâ viuet. Enim uero quid ad consolandum peccatorem suauius, quid ad blandicias ei faciendas non ab offenso, sed vel ab amico Numine dici potest tenerius & amicabilius? quid peccatus etiam saxo durius magis emolliat, quam voces tam amoenæ? Eruderanda profectò est penitus hæc deliciarum vena: non enim fortasse, præ mortore, percipis peccator quod hæc vergant.

*Viuere se
dicit Deus
dum pecca-
torum misericordia
vivere.*

8. *Viuo ego dicit Dominus Deus, nolo mortem impij.* Et quidem communis ea est Interpretum expositio, assuerantis Dei voces esse has, quinimo jurejurando confirmantis, se quoad in se est, vindictam ab inimico homine non expetere, ac proinde nolle mortem impij, quantumuis eam jure optimo mereatur. Hinc istud, *Viuo ego dicit Dominus,* hunc sensum habet. Tam verum est me nolle mortem impij, quam verum est me Deum viuere, qui vitæ omnis fons sum & origo. Evidem de veritate sententia nullus dubitat. Tam enim certum est Deum peccatoris misereri, quam Deum viuere; quandoquidem non alias sibi adeò videatur viuere, & Diuinæ vitæ exercere munia, quam dum misericordiam peccatori impendit. Adeò familiaris ipsi & congenita est pietas. Sic, quem studiis, quem venationi, quem armis impensè deditum nouimus, in studiis viuere, in sectandis feris, in armis tractandis eius vitam consistere non immerito dicimus, idcirco quod in isthac exercitia, bona pars vitæ ab horum studiose impendatur; & verò impendatur alacriter, ut quæ eius genio maximè sint accommoda. Non alio profectò modo, dum non vult mortem impij, viuere se dicit Deus, ut cui nihil est jucundius, nihil eius ingenio accommodatius, quam peccatoris misereri: hoc ei quasi ingenitum exercitium. *Viuo ego dicit Dominus Deus, nolo mortem impij.* Quasi si dicat, manifeste ostendo viuere me, quia nolo mortem impij. Hanc dum nolo, tum demum viuere me existimo; hanc dum nolo, tum demum Dominus, tum demum Deus sum. An quidquam proferri potest peccatori delectabilius?

*Premissa
sua Deus
assuerans
de confir-
matis, quia*

9. Jam verò, quam istud admirationem omnem longè superat, quod iurejurando tam sancto urat Deus, ut de voluntate suâ peccatoribus tam benignâ, hostes suos certos faciat & securos? *Viuo ego dicit Dominus Deus, nolo mortem impij,* id est tam vere nolo

nolo mortem impij, quām verē viuit Deus. Graue admodum juramentum. Eo autem quid opus erat? An aliās fidem sibi facere non poterat? Sanē eam inuenturus fuisse non videtur apud homines, omnia, etiam Diuina, pro suo ingenio metientes. Quis enim hominum ita in misericordiam est implicatus, ut misereatur hostis sui, eiusque amicitiam vltro depositat? Et isthac tamen agere supremum Deum, hominisque amicitiam quodammodo ambire quis credat? Rursus: etiam si inter homines reconciliationem cum hoste quis appetat, tamen difficilem se præbet initio; rogari vult, amicos qui pro reo intercedant postulat adhiberi; denique conditiones inserit quibus componenda pax coalescat. At vero injuriis infandis impeti Deum; nullo adhibito patrono hostem ei fieri supplicem, nullaque interpositā morā in quācumque die conuersus fuerit peccator, de subito emolliri Deum, pacem coire illico, & uno temporis momento, ex hoste insincerissimam familiaritatem Numinis transscribi; cui inquam, id fieri posse, in mentem venisset, nisi id tam serio, is cuius interest, affirmasset Deus? & verò, cui res tam inusitata foret credibilis, nisi juramento confirmata? Tanta profectò est, vt ne Deus quidem sibi fidem præstari voluerit, nisi juranti. *Vivō ego dicit Dominus Deus, nolo mortem impij.* Iam saltem mentem eriges peccator: jam demum magnā cum fiduciā accedes ad thronum gratiæ, neque de eā tibi præstandā desperabis: Deo credes, & quidem jurato.

10. Magna fateor sunt hæc fiduciæ facienda argumenta. Alias tamen delicias, teneriora quædam sensa verbis his auguror contineri, quibus obdurato peccatoris animo Deus suavissime blanditur. Blanditas has vt exponam, componenda sunt verba quæ profert Deus, cum Israelitici populi querelis. Quænam illæ audi. Miserrimum animæ suæ statum dum conspicerent sceleribus immersi peccatores, de salute suâ desperantes dicebant,

*Iniquitates nostræ dicitur peccata nostra super nos sunt, dicitur in ipsis nos tabescimus: quomodo ergo vivere poterimus? huic ergo interrogatiō tamquam sibi maximè injuriæ, illico occurrens Deus, Dic ad eos, inquit, *Vivō ego dicit Dominus Deus.* Quasi si diceret; vt quid inertes queritis, *Quomodo vivere poterimus?* si ego adhuc vivō, *Dominus vester & Deus vester?* mortui si estis vos, vivō ego Deus vester qui creauī vos, & Dominus vester qui ex Egypti seruitute*

Abbländi-
tur Deus
peccatori
vt impe-
tranda gra-
tia fiduciæ
in eo exci-
tus.

uitute eripui vos. Quòd si ergo putore criminum contabescitis,
 & viceribus peccatorum toti difflitis, viuo ego dicit Dominus,
 qui sanem vos. Si humana tantummodo remedia superessent,
 aut si cum offenso homine vobis esset negotium, desperata pro-
 fusa esset res. Sed quantumcumque injusto bello me impetieri-
 tis, tamen adhuc viuo ego dicit Dominus Deus, Deus quidem
 quem offendistis, sed Dominus qui vestrū miseretur. Atten-
 de Israēl, attende peccator. An non aliquando misericordis
 cuiusdam Dei ad te delata est fama, qui posuit in Egyp̄to signa
 sua, prodigia sua in campo Taneos? qui per deserta tfsqua dedu-
 xit velut ouem Joseph; qui rebellantes & recalcitrantes quantum-
 uis peccatores, tanquam pia mater quasi in vlnis eremo totā per
 annos quadraginta circumduxit? an nō audisti Numen esse quod-
 dam, magnificum & immensum, cuius tamen miserationes super
 omnia opera eius? Deum inquam quemdam, de quo per antono-
 masiam dicebatur *Quia hic peccatores recipit?* Huius Dei fama
 apud te si percerebuit peccator, scito hunc ipsum Deum superesse,
 viuo ego dicit Dominus Deus, viuo ego cuius misericordiā haec tenus
 orbis stetit; viuo ego qui creauī te; viuo ego qui tantopere te
 dilexi, vt tandem etiam mortuus sim pro te. Idem viuit ad-
 huc Deus, eadem in me viuit misericordia, nihil ei quidquam
 est detractum. Quid ergo rogas *Quomodo vivere poterimus*, si
 ego viuo à quo est omnis vita? Et quare, obsecro, moriemini
 domus Israēl, si is viuit, qui vt vitam tibi redderet, mortuus est
 pro te? Neque tamen cùm me tam beneficū vides, magna à
 te exhibenda suspiceris, *Conuertimini tantummodo, conuertimi-*
ni à viis vestris pessimis, & res peracta est. *Conuertere ad me ait Zachari-*
Dominus exercituum, & conuertar ad vos ait Dominus exerci-
tuum. Tu tantū redi præuaricator, pœnitentis vultum indue,
 & illico vultum inuenies te redamantis Dei,

Felicitas
 nostra est
 contra tan-
 tum Deum
 peccatores.

Admirabilem enim uero Deum! nullo ingenio comprehen-
 dendam indeolem! Deum, supremam inquam quæ cœlo terræ
 que imperat majestatem, ab homine, imò ab hominum miseri-
 fimo, pudendum in morem despici & proculcari, & tamen adeò
 naturā suā esse placabilem, vt gratiam non tantū præstet, sed
 & vlt̄o eam offerat peccatori? Felices nos, quòd non aliquem
 nobis naturā similem, aut Angelum impetierint nostra scelera,
 sed ipsum Deum! non enim nisi in ipsum solum cadere poterat
 tanta

tanta injuria, & tanta ad ignoscendum facilitas: non poteramus profecto meliori sorte cuiquam esse injurij, neque felicius impudentes. Quid enim est nisi summæ arrogantiæ, tam sancti Domini jussa contemnere? quid, nisi summæ injuriæ, præ suis deliciis, voluntatem tanti Dei habere despiciunt? quid nisi intolerandæ insolentiæ & effrenis impudentiæ est, amicitiam summi Numinis habere pro nihilo, ut vilissimæ creaturæ fœdis amoribus impliceris? Immania sunt prorsus hæc, indigna homine agendi ratio, & nullis ymquam aut verbis satis exaggeranda, aut lachrymis cluenda. Interim in tam benignum Dominum incidimus, vt si non vnius injuriæ reus, sed omnium quotquot fuere mortaliū sceleribus implicatus, gratiam iis deprecaturus accurreris, eam sine villo dubio, sine exceptione vllâ, aut modo, sis ablaturus. Macte igitur animis peccator. Reus es; Fateor. Pro Conscientiæ tuæ tribunali mortis sententiam retulisti, neque ab hoc Judice ad alium datur appellatio. Adeamus ergo ad thronum gratiæ; pænitentis habitum induamus, qui nos pro meritis condemnatos esse negare non possumus; procidamus miseri, & ploremus ante Dominum qui fecit nos; & prout indolem Dei cognosco, gratiam inueniemus in auxilio opportuno.

Psal. 94.
7.6.

§. III.

*Dolorem qui à peccatore pænitente requiritur, non esse
meras lachrymas, aut corporis tristem
affectionem.*

12. Indolem Dei jam vidimus. Tam prompta est ad præstandam peccatori gratiam, vt eum vltro inuitet & ad se alliciat. *Conuertere ad me ait Dominus exercituum, & conuertar ad vos ait Dominus exercituum.* Nunc porrò dicendum est, quid ex suâ parte conferre reus debeat, & quid sit peccatorem ad Deum se conuertere; nihil enim præter hoc requirit Deus. Videamus ergo id quid sit. Satis quidem notum est, non aliud esse conuerti peccatorem, quam per pænitudinem commissi criminis ad Deum, à quo auersus fuerat, redire, sceleribusque suis indolere. Et sic vera peccatoris conuersio, non aliud est, quam de commissis peccatis

*A pænitentie
te dolor peccatorum
requiritur.*

Zachar. 5.
7.3.